

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ/ΠΠΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ / ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	XXXXXXXXXX	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/XXXXXX/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τις αρχές της Ιστορίας και Θεωρίας της Μετάφρασης,
- να αξιοποιούν τις βασικές αρχές της ορολογίας,
- να αναλύουν τα διαφορετικά επίπεδα της γλώσσας και τη σημασία τους στη μετάφραση (π.χ. γραμματική, σύνταξη, λεξιλόγιο, ύφος, πολιτισμική διάσταση),
- να εφαρμόζουν τις τεχνικές μετάφρασης,
- να κατανοούν την υφολογική ποικιλία των κειμένων και τη σημασία της κατά την απόδοση του ύφους στη μετάφραση,
- να επιλύουν προβλήματα κατά τη μετάφραση φρασεολογισμών και ιδιωματισμών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1	<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή 	<ul style="list-style-type: none"> • Η θεωρία της μετάφρασης χτες και σήμερα • Τι είναι η μετάφραση και τι σημαίνει <i>μεταφράζω</i>; • Η μετάφραση ως μετ-εκφορά • Κατηγορίες και είδη της μετάφρασης: <ul style="list-style-type: none"> ○ Κατηγορίες κατά τον Jakobson(ενδογλωσσική, διαγλωσσική, διασημειωτική μετάφραση ○ Τα διάφορα είδη της μετάφρασης (γενική και ειδική)
2	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορία της θεωρίας της μετάφρασης 	<ul style="list-style-type: none"> • Αρχαία και Κλασική Περίοδος • Μεσαίωνας και Αναγέννηση • Κλασική Θεωρία της Μετάφρασης (16^{ος} -19^{ος} αιώνας) • Σύγχρονες προσεγγίσεις (20^{ος} – 21^{ος} αιώνας) • Μετάφραση στη ψηφιακή εποχή
3	<ul style="list-style-type: none"> • Ορολογία στην μετάφραση 	<ul style="list-style-type: none"> • Έννοια και όρος • Όρος και ορολογία • Κατηγορίες ορολογίας • Εργαλεία Ορολογίας (εξειδικευμένα λεξικά, ορολογικές βάσεις δεδομένων (π.χ. IATE, TermCoord), και ορολογικά εργαλεία (π.χ. SDL MultiTerm) • Συμβατότητα ορολογίας με τα κειμενικά είδη
4	<ul style="list-style-type: none"> • Σχέσεις γλωσσολογίας και μετάφρασης 	<ul style="list-style-type: none"> • Γενική και Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία • Γλωσσολογικές προσεγγίσεις της μετάφρασης <ul style="list-style-type: none"> ○ Δομιστική, ○ Λειτουργική • Απόψεις των Jakobson, Mounin, Catford, Ladmiral, Nida & Taber, Martinet κ.α.
5	<ul style="list-style-type: none"> • Αντιπαραβολική Γλωσσολογία και Μετάφραση 	<ul style="list-style-type: none"> • Ορισμός και στόχοι της Αντιπαραβολικής Γλωσσολογίας • Σύγκριση δομών ανάμεσα σε γλώσσες • Γλωσσικές μετατροπές
6	<ul style="list-style-type: none"> • Ισοδυναμία στη μετάφραση 	<ul style="list-style-type: none"> • Η έννοια της ισοδυναμίας στη μετάφραση • Οι προσεγγίσεις της ισοδυναμίας • Τύποι της ισοδυναμίας: καταδηλωτική και κειμενοκανονιστική του Koller, ισοδυναμία εν διαφορά του Jakobson κ.α. • Διαγλωσσική ισοδυναμία και ασυμμετρία • Ο ρόλος του μεταφραστή
7	<ul style="list-style-type: none"> • Στρατηγικές και τεχνικές της μετάφρασης 	<ul style="list-style-type: none"> • Στρατηγικές: <ul style="list-style-type: none"> ○ γενικές αρχές και κατευθύνσεις, ○ μακροεπίπεδο (είδος και ύφος του κειμένου, στόχος, σκοπός κ.α.) και μικροεπίπεδο (μεμονωμένες λέξεις,

		<p>φράσεων, προτάσεις και παράγραφοι, συντακτικές δομές, γραμματική, σύνταξη κ.α.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές: <ul style="list-style-type: none"> ○ κειμενωμική μεταβολή/επιλογή, ○ μετάταξη, ○ παραπομπή και ρήτευση, ○ μεταβολή ρηματικού τύπου και μεταβολή του αριθμού των ονομάτων ή των ρημάτων, ○ μεταβολή σύνταξης, ○ μετάθεση, ○ παράφραση, ○ περίφραση, ○ προσαρμογή ○ δάνειο, ○ έκτυπο κ.α.
8	<ul style="list-style-type: none"> • Κειμενογλωσσολογία και Μετάφραση 	<ul style="list-style-type: none"> • Έννοια και λειτουργία του κειμένου • Η τυπολογία των κειμένων υπό το πρίσμα της γλωσσολογίας και της μετάφρασης • Ο ρόλος της κειμενικής τυπολογίας • Τυπολογία των κειμένων κατά της Reiss και του Vermeer • Κειμενικά είδη κατά τους Γεωργακοπούλου & Γούτσο, Γραμμενίδη κ.α.
9	<ul style="list-style-type: none"> • Μετάφραση και Λεξικολογία 	<ul style="list-style-type: none"> • Μετάφραση πολιτισμικών στοιχείων • Στρατηγικές domestication και foreignization • Σημασιολογικές αποχρώσεις και διαφορές
10	<ul style="list-style-type: none"> • Υφολογία και μετάφραση 	<ul style="list-style-type: none"> • Ορισμός της Υφολογίας • Υφολογική ανάλυση κειμένων • Υφολογικές μεταφραστικές στρατηγικές • Προβλήματα και λύσεις κατά την απόδοση του ύφους
11	<ul style="list-style-type: none"> • Γλωσσολογικές προσεγγίσεις στη λογοτεχνική μετάφραση 	<ul style="list-style-type: none"> • Σημασιολογία στη λογοτεχνική μετάφραση • Πραγματολογία στη λογοτεχνική μετάφραση • Προκλήσεις στη λογοτεχνική μετάφραση από γλωσσολογική σκοπιά (μεταφρασιμότητα, πολυσημία και ασάφεια) • Σύγχρονες προσεγγίσεις στη λογοτεχνική μετάφραση και γλωσσολογία
12	<ul style="list-style-type: none"> • Φρασεολογισμοί στη μετάφραση 	<ul style="list-style-type: none"> • Γλωσσικές μεταβολές στις φρασεολογικές μονάδες • Μεταφρασεολιγές προσεγγίσεις των φρασεολογισμών • Φρασεολογισμοί και Πολιτισμική Διάσταση
13	<ul style="list-style-type: none"> • Ανακεφαλαίωση 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανακεφαλαίωση και επίλυση αποριών • Ανατροφοδότηση φοιτητών/τριών για το μάθημα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις στην τάξη • Ενεργητική μάθηση (hands-on learning) – Βιωματική μάθηση • Ομαδοσυνεργατική μάθηση
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις PPT • Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eClass • Μελέτη από τους φοιτητές υποστηρικτικού υλικού σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email

<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	39
	Εργασία	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	41
	Εξετάσεις	40
	Σύνολο Μαθήματος	150
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Διαμορφωτική</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Εργασία (υποχρεωτική): 40%</p> <p>Γραπτή τελική εξέταση: 60%</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γραμμενίδης, Σ., Τ. Δημητρούλια, Ε. Λουπάκη & Γ. Φλώρος. (2015). *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις της μετάφρασης*. Αθήνα: Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα Κάλλιπος. Retrieved
2. Κεντρωτής, Γ. (1996). *Θεωρία και πράξη της μετάφρασης*. Αθήνα: ΔΙΑΥΛΟΣ.
3. Μπατσαλιά, Φ. & Ε. Σελλά-Μάζη. (2010). *Γλωσσολογική Προσέγγιση στη Θεωρία και τη Διδακτική της Μετάφρασης*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Διδάσκων:	Κ. ΓΙΟΥΣΟΥΠΟΒΑ
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	kgiousou@bscc.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές:	ΟΧΙ
Τρόποι εξέτασης:	Εργασία ατομική ή ομαδική (υποχρεωτική): 40% Γραπτή τελική εξέταση: 60%
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (3)	<p>Οι εργασίες (ενδιάμεση και τελική) και/ή γραπτές εξετάσεις θα πραγματοποιούνται μέσω eClass σε ημερομηνία και ώρα που θα ανακοινώνονται μαζί με τη χρονική διάρκεια και το περιεχόμενό τους σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την πραγματοποίησή τους.</p> <p>Η εργασία θα υποβάλλεται μέσω eClass σε καθορισμένη ημερομηνία.</p>